

הגן המפליג למרחקים – סיפור למסלול 10 שנות לימוד

סיפור מאת אידה פינק עברית: בנימין טנא

פעם אחת ראיתי גן מפליג. היה זה הגן של השכנים יפה ושופע כשלנו, ובו - כבתוך שלנו - גדלו עצי-פרי.

ראיתי כיצד הוא מתרחק לאטו, מלא הוד, אל מרחקים שאין להשיגם. היתה שעת אחר-הצהריים נינוחה וחמימה, ישבתי עם אחותי על גבי מדרגות הגזוזטרה, ולפנינו, כעל כף-יד, שני הגנים, של וויץ'ך ושלנו, מחוברים זה לזה כיחידה אחת, שכן שום גדר לא חצצה ביניהם (גדר - אמרנו - יהיה אלמנט זר). ורק שדירת דומדמניות חיברה אותם בתפר ישר בתכלית.

היתה שעת אחר-הצהריים נינוחה, השמש לאה וזהובה, וויץ'ך יצא לגזוזטרה של ביתו (גם הבתים היו תאומים) וקרא לנו:

”אנו הולכים לקטוף תפוחי-רנט”

נהגנו לעשות את כל עבודות הגן בעת ובעונה אחת בשני הגנים. באותו יום עצמו כיסחנו את הדשא, באותו יום עצמו סיידנו את גזעי העצים על-כן, מתוך הרגל, הכריזו על קטיפת התפוחים.

מיד לאחר קריאתו ראינו את אחותו הבוגרת של וויץ'ך. היא נשאה בידיה סלי-נצרים גדולים, מסוג הסלים שעמדו גם אצלנו בעליית-הגג. אחותו של וויץ'ך לא אמרה לנו כלום, רק ירדה לגן, העמידה את הסלים מתחת לעץ הגדול ביותר, וחזרה לחצר ליטול את הסולם.

” וויץ'ך! קראה. ”הכן עיתונים!”

כל תפוח צריך היה לנתק תחילה בזהירות ובעדינות מן הענף. אחר-כך, בזהירות ובעדינות לעטוף במעיל-נייר, שלא יקפאו בחורף ואז להניחו בזהירות ובעדינות בסל-נצרים. ולבסוף - כבר בעליית-הגג - צריך היה להוציאו בזהירות מתוך הסל ולסדר על-גבי הרצפה, תפוח ליד תפוח, אבל שלא יגעו זה בזה. זהירות עדינה זו או עדינות זהירה - הכרחית לפרי.

וויץ'ך נעלם מהגזוזטרה ואחרי רגע חזר עם צרור עיתונים מתחת לבית-שחיו. ושוב חידש קריאתו אלינו: ”אנו קוטפים תפוחי-רנט!”

ישבנו על מדרגות גזוזטרה, ממתונות שאבא יסיים את שיחתו עם גברת קאסינסקה ויקרא לנו. השיחה התנהלה בחדר-עבודתו שעמד עכשיו מאובק ומיותר, עד שאחד הפציינטים היה מופיע בערב, בחסות החשכה, עם כיכר לחם שחור בסל - כתשלום. מפעם לפעם נשמע קולה הנמרץ של גברת קאסינסקה. קולו של אבא לא נשמע כלל. השניים שוחחו ביניהם מזה שעה ארוכה.

וויצ'ך טיפס על הסולם. אחותו ניצבה מתחת לעץ ונשאה זרועה אל-על, כאילו עמדה לפתוח בקוֹיִאוֹיִאק או בריקוד עממי אחר. היא קיבלה את הפרי שנקטף על-ידי וויצ'ך, נרכנה מעל לסל, חזרה והזדקפה, ושוב הושיטה את זרועה כלפי מעלה, בעירנות, אחרי מחול-הקטיפה הזה המלא דאגה ורוך. היינו מעוניינות רק בצפייה ולא בשמיעת מה שנאמר ביניהן. אבל קולם נשמע מעצמו. הם לא דיברו אמנם בקול רם ולא כל המלים הגיעו לאוזנינו, אך לעתים די במלה אחת או שתיים, כדי לדעת במה מדובר. ריקים, אמרו. ירוקים. הם צודקים, אמרו. מה יהיה בחורף, אמרו. אמרו שאנחנו אכלנו את כל הפירות שלנו בעודם ירוקים, ובמעשה זה צדקנו, כי מי יודע מה יהיה אתנו בחורף. הם אמרו את האמת בלבד.

הבטתי בעירנות ובמתח כה רב עד שחשתי כאב בעיני. השמש הציתה מדורות בתרני העצים. איך יכולתי לדעת שהיה זה אות להפלגה?

גנו של וויצ'ך, ידיד נעורינו נע תחתיו והחל להפליג אט אט כספינה גדולה, ירוקה. התרחק לאטו, אך בלי הפסק, המרחק בינו ובינינו גדל והלך, והגן נעשה קטן יותר ונעלם. הוא ריחף משם למרחקים שאין להשיגם ואין להכריעם.

חשתי פליאה וצער, שכן למן ימי ילדותי רגילה הייתי לקרבתו ואין לדעת מה היה קורה אילולא אחותי שאמרה: "הפסיקי למצמץ בעיניך. כשאת ממצמצת בעיניך ניכר בך תיכף ומיד שאת יהודיה."

בדברים אלה חזר לפתע הכל למקומו, הגן, העצים, סלי-הנצרים והסולם, וויצ'ך ואחותו. אבל מי כבר יאמין בחזרות כאלה! לא אני.

קולו של אבא קרא אותנו לחדר, אל גברת קאסינסקה הנמרצת, שלאחר ההסכמה על המחיר הבטיחה לדאוג לנו לְקִנְקִרְטֶן*, כדי שנוכל להציל עצמנו, שלא יהרגונו.

* קִנְקִרְטֶן - תעודות זהות בימי הכיבוש הגרמני במלחמת העולם השנייה.